

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

29 §

24.9.2020

§ 272

Asianro 2329/08.01.01/2020

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Asiointiliikenteen järjestäminen Kuopion liitoskuntien taajamiin**Päätöshistoria**

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 24.9.2020 29 §

**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Valtuustoaloite

Kari Loponen, Tuula Savolainen ja 40 muuta valtuutettua esittävät 16.3.2020 päivätyssä valtuustoaloitteessa, että Kuopion liitoskuntien taajamien asiointiliikenteiden järjestämismahdollisuudet selvitetään mahdollisimman nopealla aikataululla ja tämän pohjalta järjestetään asiointikyttejä liitoskuntien taajamiin 1-2 kertaa viikossa suunnitelmallisesti yhtenäisten periaatteiden pohjalta. Kyytien järjestelyssä hyödynnetään mm. kouluvuoden aikana koululaisten kuljetuksessa jo olevia autoja. Koulujen lomaajoille sovitaan erilliset periaatteet.

Aloitteen mukaan asiointikydyt tukisivat taajamien elinvoimaisuutta, mahdollistaisivat ikäihmisten asumisen kotona aiempaa pidempään, lisäisivät yhteisöllisyyttä ennaltaehkäisten syrjäytymistä sekä vähentäisivät henkilöautomatkoja.

Nykytilanne

Maaseutualueiden avoimet joukkoliikennepalvelut muodostuvat pääasiassa koululaisliikenteen vuoroista. Ne palvelevat kouluvuoden aikana myös asiointia mm. Nilsiässä ja Karttulassa. Tällä hetkellä asiointimahdollisuudet koululaisvuoroilla tai erillisesti järjestetyillä asiointiyhteyksillä ovat olemassa ympärivuotisesti kaikkiin maaseutualueiden taajamiin Maaninkaa lukuun ottamatta.

Koululaisille erillisesti järjestetyt tilausajot ovat avoimia myös muille matkustajille, jos kyytiin sopii. Kaluston koko on kuitenkin optimoitu oppilaiden määrän mukaan, joten ylimääräisiä paikkoja muille matkustajille on harvoin. Vapaiden paikkojen epävarmuuden ja siitä aiheutuvan informaatiovaikeuden vuoksi tietoa palvelusta ei juurikaan ole saatavissa. Säännöllisten asiointiyhteyksien sisällyttäminen nykyisiin koululaisten erilliskuljetussopimukseen ei ole mahdollista, vaan kuljetukset pitäisi kilpailuttaa uudelleen.

Nykyiset, erillisesti järjestetyt asiointiliikenteet maaseudulla liikennöidään matkojenyhdistelykeskukseen tehtyjen tilausten perusteella. Yhteyksiä on järjestetty alueiden eri osista taajamaan 1-5 kertaa viikossa. Asiointiaika on yleensä 2,5-4 tuntia. Asiakkaat maksavat matkasta normaalin Waltti - vyöhykkeiden välisen linja-automatkan hinnan. Vuosittaiset matkustajamäärät liikenteissä vaihtelevat suuresti (164-7 000). Kustannukset palveluista olivat viime vuonna keskimäärin 25,06 €/matkustaja (vaihteluväli

suuri 2,14 €- 43,01 €). Eniten kustannuksia tuli Karttulan asiointiyhteyksistä, joita on järjestetty jokaiselle arkipäivälle kesäisin. Vuorojen matkustajamäärät ovat kuitenkin olleet erittäin vähäisiä.

Aiesopimus Kuopion seudun liikennejärjestelmän jatkuvasta kehittämisestä vuosina 2020-2025

Kuopion kaupunginhallitus hyväksyi 23.3.2020 aiesopimuksen Kuopion seudun liikennejärjestelmän jatkuvasta kehittämisestä vuosina 2020-2025.

Aiesopimukseen on valittu Itä-Suomen liikennestrategian tavoitekohdista Kuopion seudulla painotettaviksi mm. seuraavia tavoitteita:

- Ikääntyneille on kotona asumisen mahdollistavat liikkumis- ja kuljetuspalvelut
- Arjen matkoja varten on käytettävissä liikkumista helpottavia palveluita sekä taajamissa että haja-asutusalueilla
- Päivittäiset matkat on mahdollista tehdä joukkoliikenteellä kaupunkiseuduilla sekä suurimpien taajamien ja keskuskaupunkien välillä.

Aiesopimus sisältää toimenpidekokonaisuuksia em. tavoitteiden saavuttamiseksi. Tärkeimmäksi toimenpiteeksi on nostettu julkisesti hankittujen kuljetusten tehostaminen ja avaaminen, jonka toteuttamiseksi käynnistetään Alueellinen kyytipalvelu -hanke. Sen tavoitteena on saada mukaan yhdistelyyn kaikki yhteiskunnan kustantamat kuljetukset erityisesti haja-asutusalueilla. Toimintamallin tulee olla taloudellisesti kannustavaa kaikkien osapuolien näkökulmasta.

Hanke käynnistyy syksyllä 2020 ja siihen osallistuvat Kuopion kaupungin eri palvelualueita, Pohjois-Savon Ely -keskus, alueen kuntia ja Sansia Oy, joka järjestää tällä hetkellä lakisääteisiä kuljetuksia sekä palveluliikenteitä seudullisesti. Luontevin taho hankkeen vetäjäksi on Sansia Oy, koska seudullinen matkojenyhdistelykeskus kuuluu Sansia Oy:n organisaatioon ja siellä on paras osaaminen matkojen yhdistelystä.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelma 2030

Kuopion kaupunginhallitus hyväksyi 8.6.2020 Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelman 2030 tavoitteellisena ohjelmana joukkoliikenteen kehittämistyölle. Maaseutuliikenteen osalta ohjelmassa on linjattu, että painopiste avoimen joukkoliikenteen osalta asetetaan entisten kuntakeskusten ja Kuopion keskustan välisiin yhteyksiin siten, että yleisimmät työ- ja opiskeluyhteydet ovat mahdollisia. Lakisääteisiä kuljetuksia ja muita maaseudun kuljetuspalveluja kehitetään kuntien eri palvelualueiden kesken siten, että julkisesti hankittuja kuljetuksia voidaan avata kaikille asiakkaille ja yhdistellä nykyistä enemmän.

Tätä tavoitetta toteuttamaan käynnistyy em. Alueellinen kyytipalvelu -hanke.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Asiointiliikenteet jokaisella maaseutualueella ovat tärkeitä arjen liikkumisen turvaajia sekä ikäihmisille kotona asumisen mahdollistajia. Koska ympärivuotiset asiointimahdollisuudet vielä puuttuvat Maaningalta, järjestetään ne vuoden 2021 alusta alkaen.

Kutsuperusteinen asiointiliikenne kilpailutetaan loppuvuodesta 2020. Liikenteen järjestämisessä noudatetaan samoja periaatteita kuin muilla maa-

seutualueilla. Yhteydet Maaningan keskustaan järjestetään kerran viikossa Käärmelahden, Tuovilanlahden ja Pulkonkosken suunnilta. Asiakkaalle matka maksaa normaalin Waltti -vyöhykkeiden mukaisen joukkoliikennematkan hinnan ja asiointiaikaa Maaningan keskustassa on 1,5 tuntia.

Vaikutusten arviointi

Esitys on ympäristövaikutuksiltaan myönteinen, koska yhdistelemällä kuljetuksia voidaan vähentää yksityisten henkilöautojen määrää. Yhdisteltyjä kuljetuksia hoitavat kilpailutetut liikenteenharjoittajat, joiden talouteen kuljetusten lisääntyminen vaikuttaa myönteisesti.

Esitys

Esitän, että joukkoliikennelautakunta antaa Kuopion kaupunginhallitukselle edellä olevan mukaisen vastauksen asiointiliikenteiden järjestämisestä Kuopion liitoskuntien taajamiin tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

22 2329/2020 Aloite

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

29/2020 4 (4)

05.10.2020

272 §